

DÉVAVÁNYAI ÁLTALÁNOS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
LADÁNYI MIHÁLY KÖNYVTÁR

BESZÁMOLÓJA

a

Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
2015. június havi ülésére

A Ladányi Mihály Könyvtár általános gyűjtőkörű, nyilvános, városi könyvtár. Alap- és kiegészítő szolgáltatásait a 2012. évi CLII. törvénnyel módosított 1997. évi CXL. törvény, s az érvényben levő kormány- és minisztériumi rendeletek alapján végzi.

Könyvtárunk Küldetésnyilatkozatában megfogalmazott legfontosabb célja, feladata Dévaványa város lakosainak könyvtári ellátásának biztosítása, a tanulás segítése, az információszerezés támogatása, a könyv, a könyvtár, az irodalom, és az olvasás szerepének erősítése a szabadidős tevékenységek körében.

A könyvtár alapkövetelményei és alapfeladatai:

- gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja,
- tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól,
- biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését,
- részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében,
- könyvtári rendezvényeket szervez gyermekek és felnőttek részére,
- biztosítja az elektronikus könyvtári dokumentumok elérhetőségét,
- a könyvtárhasználókat segíti a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában,
- segíti az oktatásban, képzésben részt vevők információellátását, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségét,
- kulturális, közösségi, közművelődési rendezvényeket és egyéb programokat szervez,
- tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységével hozzájárul az életminőség javításához, az ország versenyképességének növeléséhez.

I. Az intézmény működési, tárgyi, személyi feltételei

1. A könyvtár gazdálkodása

A könyvtár gazdálkodási tevékenységét a DÁMK gazdasági csoportja végzi. Intézményünk költségvetése biztosítja a fenntartási, működtetési költségeket. Gazdálkodásunk racionális és takarékos.

Pénzügyi adatok		(ezer Ft)
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	755
	Támogatás és tökejellegű bevételek	15747
	- támogatásból felügyeleti szervtől kapott	15672
	- támogatásból pályázati támogatás	
	Bevétel összesen	16502
Kiadás	Személyi juttatás	9448
	Munkaadókat terhelő összes járulék	2435
	Dologi kiadás	3731
	Felhalmozási kiadás	642
	Egyéb kiadás	246
	Kiadás összesen	16502

2. Tárgyi és személyi feltételek

2.1 Tárgyi feltételek

A könyvtár technikai ellátottsága megfelelő. A könyvtár rendelkezik a szolgáltatásokhoz szükséges technikai eszközökkel: fénymásoló, fax, audio-vizuális eszközök, nyomtató, számítógép, szkennel, stb. A látogatók számára hat számítógép áll rendelkezésre, internetes eléréssel. Internethasználat biztosításához wifi routerrel rendelkezünk, így saját eszközzel is lehet dolgozni a könyvtárban.

2.2 Személyi feltételek

Az intézményben jelentős személyi változások nem történtek.

A könyvtár dolgozóinak létszáma 5 fő:

- 1 fő könyvtárvezető
- 1 fő olvasószolgálatos könyvtáros
- 1 fő gyermekkönyvtáros
- 1 fő feldolgozó könyvtáros és gazdasági ügyintéző
- 1 fő kulturális közfoglalkoztatott
- 1 fő takarítónő

A dolgozók a saját munkaterületükön kívül minden munkafolyamatot ismernek, el tudnak látni, így helyettesítési problémák nem merülnek fel.

II. Szakmai tevékenység bemutatása

1. Állománygyarapítás

A beszerzés helyének megválasztásakor figyelembe vesszük a költséghatékonyságot, a kínálatot, megbízhatóságot, az árkedvezményeket. Az árkedvezmény és megbízhatóság miatt

a könyvtár éves szerződést köt a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-vel. Az Új könyvek – a könyvtárak állománygyarapítási tájékoztatója – kéthetente megjelenő kiadványból válogatjuk a dokumentumokat. Az állománygyarapításnál fő szempont a gyűjtőkori szabályzatban foglaltak, illetve a mindenkori olvasói igények.

Az állománygyarapítás forrásai:

- költségvetés
- érdekeltségnövelő támogatás
- személyi jövedelemadó 1%-a
- Márai program
- NKA
- ajándékok

2014-ban beszerzett állomány

	Tárgyévben leltárba vett állomány (egység)	Érték (eFt)
2014	1047	2559

A könyvtári állomány összetétele

2014. december 31-én

Könyv	35841
Hangdokumentum (Hang- és CD lemez, hangkazetta, hangoskönyv)	665
Képdokumentum (dvd)	240
összesen	36746

Márai program

A Márai-program alapvető célja a nemzeti kulturális értékek megőrzése, a magyar könyvpiacra, – hazai és a határon túli magyar kiadók által megjelentetett-, értéket közvetítő művek eljuttatása a könyvtárak közvetítésével az olvasókhoz.

A Márai-program IV. fordulójára általánosan 2014-ben a könyvtár állománya 203 db dokumentummal, 404.499 Ft értékben gyarapodott.

2. Állománygondozás

Feldolgozás

A könyvtárba érkező, megőrzésre szánt dokumentumokat hat napon belül állományba vesszük. A dokumentumokat a leltárba vétellel egy időben ellátjuk a könyvtár tulajdonbélyegzőjével, leltári számmal és raktári jellel. A dokumentumok feltárása a SZIRÉN Integrált Könyvtári Rendszerrel történik.

Állományapasztás

A könyvtári munka fontos része az apasztás művelete. Az állományból dokumentum kivonása a következő okokból történhet: tartalmi avulás, rongálódás, a dokumentum iránti igény teljes hiánya. 2014-ban 5 alkalommal történt selejtezés; tartalmi avulás, olvasói igény hiánya és elhasználódás miatt. Összesen 3041 dokumentum került kivonásra az állományból.

Állományapasztás terén fő célunk, hogy dokumentumállományunk jó fizikai állapotban kerüljön a használókhoz. Fontos a megfelelő tárolás, a gyors visszakereshetőség a megrongálódott, elavult könyvek folyamatos javítása, illetve selejtezése.

A folyóirat beszerzés alakulása

A könyvtárban 100 féle folyóirat áll az olvasók rendelkezésére. A folyóiratok tartalmuk szerint: szépirodalmi, honismereti, történelmi, ismeretterjesztő tematikájú lapok, de jár a könyvtárba napilap és bulvár jellegű újság is. A folyóiratok a legfrissebb szám kivételével kölcsönözhetőek.

A Nemzeti Kulturális Alap 2014-ben is támogatta a könyvtárakat folyóirat előfizetéssel.

	Beszerzett db	NKA által támogatott db
2014.	41	59

A könyvtárhasználat bemutatása

Statisztikai adatok alapján kimutatható -szinte az ország bármely könyvtárában-, hogyan emelkedik a kölcsönzések és a kölcsönzött dokumentumok száma, míg a beiratkozott olvasók száma stagnál vagy minimálisan csökken. Átalakult a könyvtárhasználat, kevesebb az olvasó, de aki beiratkozik a könyvtárba, az többet kölcsönöz, így megnő a könyvek forgási sebessége. Az „otthonról” is elérhető online szolgáltatások miatt csökken a helybenhasználatok száma.

Ha szem előtt tartjuk, hogy a könyvtár feladata nem változott: információkat gyűjt és feldolgoz a digitális világban is, akkor ebből az következik, hogy a könyvtáros küldetése most is az, hogy segítsen az olvasónak felkutatni a keresett információt. A közvetítő eszközök és a kapcsolattartás módja más, megtanultuk alkalmazni az új technológia adta lehetőségeket. Ma már nem kizárólag papír alapú dokumentumot, hanem elsődlegesen információt szolgáltatunk, támogatjuk és segítjük a felhasználókat egyéb online források használatában.

A hagyományos könyvtári tevékenységen túl (a könyvtár szolgáltatásairól tájékoztatás, beiratkozás, kölcsönzés, irodalomkutatás, irodalomajánlás, könyvtárban való tájékozódás, adminisztráció vezetése, igényfeltárás stb.), a könyvtár egyéb kiegészítő szolgáltatást is nyújt a könyvtárlátogatók számára: fénymásolás, nyomtatás, spirálozás, szkennelés, beszkenelt dokumentumok elektronikus továbbítása, nyomtatványok, igénylőlapok letöltése stb.

Könyvtárhasználat számokban

	2014.		
	Regisztrált használó	Személyes használat	
		Használat (alkalom)	Kölcsönzött dokumentum
14 év alatti	396	5695	7381
14 és 65 év közötti	638	12252	10594
65 év felett	66		
összesen	1100	17947	17975

Tevékenységünkben nagy szerepet kap a közhasznú és közösségi információk nyújtása is. Változatlanul nagy az igény a közhasznú információ szolgáltatására, sokaknak van szüksége naprakész információra a mindennapi életben való eligazodáshoz. Gyakran szolgáltatunk adatokat helyi eseményekről, érdekképviseleti szervezetek, közigazgatási szervek működéséről, egészségügyi, szociális, oktatási intézmények szolgáltatásairól. Személyre szólóan segítünk: e-ügyintézés elsajátításában, pályázatok figyelésében, álláskeresésekben, önéletrajzminták prezentálásában, e-kormányzati portál szolgáltatásainak megismerésében, elektronikus adatlapok letöltésében, kitöltésében, segélykérőlapok elérésében, kitöltésében, nyomtatványok elküldésében, adatbázisok használatában, törvények, rendeletek, jogsegély megismertetésében.

Könyvtárközi kölcsönzés

A könyvtár feladata, hogy biztosítsa más könyvtárak dokumentumainak és szolgáltatásainak elérését. A könyvtár állományában nem található dokumentumot az Országos Dokumentumellátó Rendszer segítségével biztosítjuk a könyvtárhasználók részére. A szolgáltatást igénybe veheti a könyvtár bármely beiratkozott olvasója.

Változásként azt megállapíthatjuk, hogy csökkent az igény a könyvtárközi kölcsönzésre. Ennek oka a szabadon letölthető online tartalmak, illetve előtérbe kerülnek az elektronikus továbbítással hozzáférhető dokumentumok a postai elküldéssel szemben, vagyis a gyorsabb és kevésbé költséges megoldásokat választják a könyvtárhasználók.

Szolgáltatások

Könyvet házhoz!

A szolgáltatás keretében vállaljuk, hogy a mozgásukban korlátozottak, lakásukat elhagyni nem tudók számára házhoz szállítjuk az általuk kért könyveket, folyóiratokat. A szolgáltatást közvetlenül igénybe vevők száma csekély, ennek egyik oka az lehet, hogy a családtagok kölcsönöznek a hozzátartozóknak, valamint a szociális és házi gondozók is segítenek.

Internethasználat segítése, e-Magyarország Pont

A könyvtárban lévő számítógépekkel, interneteléréssel és az e-Magyarország Pont által számos olyan lehetőséget biztosítunk minden betérő számára, melyek az információs társadalomban való boldoguláshoz elengedhetetlenek:

- internet- és számítógép, illetve különböző irodai eszközök (szkenner, fénymásoló, fax, nyomtató) használata,
- különböző elektronikus szolgáltatások és tartalmak használata,
- internetes álláskeresés segítése,
- helyszínen történő segítségnyújtás a digitális írástudás és az e-közzolgáltatások használatának bemutatása által,
- Ügyfélkapu regisztráció elindítása, stb.

Könyvtári e-book kölcsönzés

Könyvtárunk igyekszik megfelelni a digitalizáció kihívásainak. Az e-könyv megjelenése is új igényeket szül. Vannak digitális tartalmak (pl. Magyar Elektronikus Könyvtár, helytörténeti

gyűjtemények digitalizált verziói, folyóiratok, stb.), melyek teljesen ingyenesen, korlátozás nélkül elérhetők.

Online katalógus, online szolgáltatás

A könyvtár elérhető elektronikusan, az érdeklődők üzenetet küldhetnek, tájékozódhatnak a dokumentumokról, kereshetnek a SZIRÉN adatbázisban, megtekinthetik a kölcsönzési információkat. A könyvtár honlapján megtalálhatóak az információk, folyamatosan jelen vagyunk a közösségi oldalakon is.

Nyitott Műhely

Áprilisban megalakult a „Nyitott Műhely”. A csoport azzal a céllal alakult, hogy alkalmat és helyet biztosítson mindazoknak, akik kedvelik a művészeteket, szeretnek könyvről, filmekről, versekről beszélgetni. Az összejöveteleken lehetőség nyílik az alkotóknak saját művészetük, alkotásaik bemutatására, kiállítások rendezésére. A találkozókra havonta kerül sor, ahol közösen, előre megbeszélte témákhoz kapcsolódnak a beszélgetések, felolvasások, rajzok, festmények, fotók, egyéb alkotások.

Események, rendezvények

A könyvtár 2014-ben is programokkal, rendezvényekkel is várta a látogatókat: 67 alkalommal volt különböző esemény, ebből 35 alkalommal gyerekeknek, 32 alkalommal felnőtteknek, az összesből 2 kiállítás és 12 alkalommal használóképzés volt.

Egész évet átfogó programok

– *Olvasólámpa pályázat*

A gyermekkönyvtár látogatói részére indult újtára az Olvasólámpa pályázat. A „verseny” célja, hogy egy könyvlistából – mely már több mint száz könyvet tartalmaz – mindenki szabadon válasszon, minél többen és minél többet olvassanak. Minden könyvhöz tartozik néhány kérdés, feladat.

Könyvtárhasználati óra

12 alkalom

A gyerekek könyvtárhasználati vagy más témájú könyvtári foglalkozáson vesznek részt. Ismerkednek a könyvtárral, a könyvtári renddel, beiratkoznak, kölcsönöznek.

A foglalkozások témája aktuális eseményekhez, ünnepkörökhöz, évszakokhoz kötődik.

Nemzeti ünnepeinkre, jeles napokra kiállítást, könyvajánlókat készítünk rajzpályázatokat hirdetünk, Benedek Elek születésnapja – A népmese napja – rajzpályázat, versillusztráció pályázatot hirdettünk.

Költészet Napja

Minden irodalomkedvelő, versszerető számára fontos esemény a Költészet Napja, hiszen ezen a napon lehetőség nyílik arra, hogy ha rövid időre is, de a versekkel foglalkozzunk.

Bemutatkozott és verseit elmondta: Giriczné Gyányi Mária

Országos Könyvtári Napok

Minden évben megrendezésre kerül az Országos Könyvtári Napok programsorozat az Informatikai és Könyvtári Szövetség és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, melyhez mi is csatlakozunk.

A könyvtári napok eseményei:

- A könyvtár vendége Juhász Orsolya volt, aki gyerekeknek tartott „Olvassunk együtt” címmel rendhagyó irodalomórát.
- Élő emlékezet című előadás – előadó: Tóth Istvánné
- Selejt könyvek és folyóiratok vására
- Játszóház
- Népmese napja rajzpályázat eredményhirdetése és kiállítás
- Zöldegszobrászat – kiállítás

Környezet és egészség előadás

November hónapban 14. alkalommal adtunk helyet a DÉKE Környezet és egészség című két előadásból álló programsorozatának

Összegzés

A könyvtár feladatköre fokozatosan átalakul. A könyvtár kötelessége, hogy lépést tartson a XXI. század fejlődésével. A hagyományos könyvek mellett egyre nagyobb teret kapnak a digitalizált anyagok, adatbázisok. Az internet korában a könyvtárosok feladata hogy lépést

tartsanak a fejlődő technológiával, a változó társadalmi igényekkel. A könyvtárnak olyan helynek kell lennie, ahová szívesen tér be bárki és hasznos információval, tudással távozik.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testület tagjait, hogy személyes látogatásukkal is tiszteljék meg könyvtárunkat, szerezzenek tapasztalatokat működésünkről, az intézményben folyó munkáról, szolgáltatásokról, rendezvényekről közvetlenül is.

Megköszönve segítő támogatásukat, kérem, hogy a beszámolót elfogadni szíveskedjenek.

Déaványa, 2014. június 10.

Somogyi Erzsébet
könyvtárvezető